جمع بندی دین و زندگی یازدهم رشته تجربی و ریاضی

◄ ضرورت تداوم مسئولیت‌های امام در عصر غیبت

۱- اگر «مرجعیت دینی» ادامه نیابد، مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند.

۲- اگر «ولایت ظاهری» ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانهٔ حکومتی است، در جامعه به اجرا درآورد.

• خداوند در قرآن کریم دستور می‌دهد گروهی از مردم، وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به «تفقّه» در دین بپردازند تا پس از کسب علم به شهرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند.

♥ آیه‌شناسی

﴿وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾

◄ راهکار پیامبر و امامان (ع) برای عصر غیبت

پیامبر اکرم (ص): حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است؛ زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند. ...

پاسخ امام عصر (عج) به اسحاق‌بن یعقوب دربارهٔ «رویدادهای جدید» عصر غیبت:

«وَ أَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاةِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِم»

• در دورهٔ غیبت، بنا به فرمان امام زمان (عج) و به نیابت از ایشان، «فقیهان» واجد شرایط، دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را بر عهده دارند و در حد توان، جامعهٔ اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می‌کنند.

تفقّه	به معنای تلاش برای کسب معرفت عمیق است.
فقیه	افرادی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به‌دست آورند، «فقیه» نامیده می‌شوند.
پیروی یا تقلید	کسانی که در احکام دین متخصص نیستند، به متخصصان دینی (فقیهان) مراجعه می‌کنند و احکام دین را از آنان می‌آموزند این مراجعه را پیروی یا «تقلید» می‌گویند (تقلید در احکام، به معنای رجوع به متخصص دین است.)
مرجع تقلید	گروهی از فقیهان، احکام و قوانین دین را در اختیار مردم قرار می‌دهند و کسانی که در احکام دین متخصص نیستند، به آن‌ها مراجعه می‌کنند و احکام دین را از آنان می‌آموزند، چنین فقیهانی را مرجع تقلید می‌نامند.
ولی فقیه	از میان فقیهان آن‌کس که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد، عهده‌دار حکومت می‌شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا درمی‌آورد. فقیهی که این مسئولیت را بر عهده می‌گیرد، «ولی فقیه» می‌گویند.

@DaneshSad

جمع بندی دین و زندگی یازدهم رشته تجربی و ریاضی

@DaneshSad

تعریف مشروعیت: دین به ولی فقیه، اجازهٔ رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت، پیروی از دستورات وی حرام است.

تعریف مقبولیت: ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد.

- پس تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر پایهٔ «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است.

جمع بندی دین و زندگی یازدهم رشته تجربی و ریاضی

چگونگی انتخاب ولی فقیه

• از آنجا که ولی فقیه، بیان‌کنندهٔ قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است، انتخاب وی نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد. یعنی نمی‌شود که هر کس به‌طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند زیرا ادارهٔ جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است؛ در غیر این صورت، هرج‌ومرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید و این، یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیا است.

◀ وظایف رهبر (ولی فقیه)

۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه:

رهبر جامعهٔ اسلامی می‌کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین خداوند خارج نشوند.

۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان:

رهبر، با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، تلاش می‌کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.

۳- تصمیم‌گیری براساس مشورت:

ادارهٔ یک جامعه و رهبری آن به‌سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان میسر است، بنابراین رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد.

۴- ساده‌زیستی:

رهبر با الگو قرار دادن اولیای دین، همواره یک زندگی ساده را دنبال می‌کند.

◀ وظایف مردم در مقابل رهبر جامعه

۱- وحدت و همبستگی اجتماعی:

تفرقه و پراکندگی به‌سرعت یک حکومت را از پای درمی‌آورد و سلطه‌گران را بر کشور مسلط می‌کند.

همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.

۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات:

مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.

۳- افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی:

برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است.

ما باید بتوانیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانهٔ آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم.

@DaneshSad

۴- مشارکت در نظارت همگانی:

مشارکت در نظارت همگانی (امر به معروف و نهی از منکر) سبب می‌شود که رهبر، همهٔ افراد جامعه را پشتیبان خود بیابد و هدایت جامعه به‌سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان‌تر شود.

۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی:

برخی موارد که اهداف و آرمان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم.

◀ وظایف کارگزاران

• کارگزاران، همان مدیران و مسئولان جامعه هستند که امروزه امور سه قوهٔ مقننه، مجریه و قضائیه را بر عهده دارند. کارگزاران، درواقع، یاران و کمک‌کنندگان به رهبر هستند.

عملکرد کارگزاران

- اگر وظیفهٔ خود را به‌درستی بشناسند و به‌درستی هم اجرا کنند: اعتماد مردم به حکومت روزبه‌روز افزایش می‌یابد.
- عملکرد غلط کارگزاران، سبب: افزایش و انباشته شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت خواهد شد.

امیرالمؤمنین علی (ع)

۱- دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه، دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته‌اند: دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.

۲- در به‌دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.

۳- کسانی را که از دیگران عیب‌جویی می‌کنند، از خود دور کن؛ زیرا در نهایت مردم عیب‌هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آن‌ها بکوشد.

۴- عده‌ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا دربارهٔ وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند. سپس برای رفع مشکلات آن‌ها عمل کن...؛ زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

۵- اگر با دشمن پیمان بستی از پیمان‌شکنی دشمن غافل نباش؛ که دشمن گاهی از این راه تو را غافل‌گیر می‌کند.

@DaneshSad